

Utdanning av brann- og redningspersonell i Norge

- I dag og i fremtiden

Jarle Kristoffersen, Fagforbundet
KNS Brannkonferanse 2016

Dagens utdanning for brannkonstabler

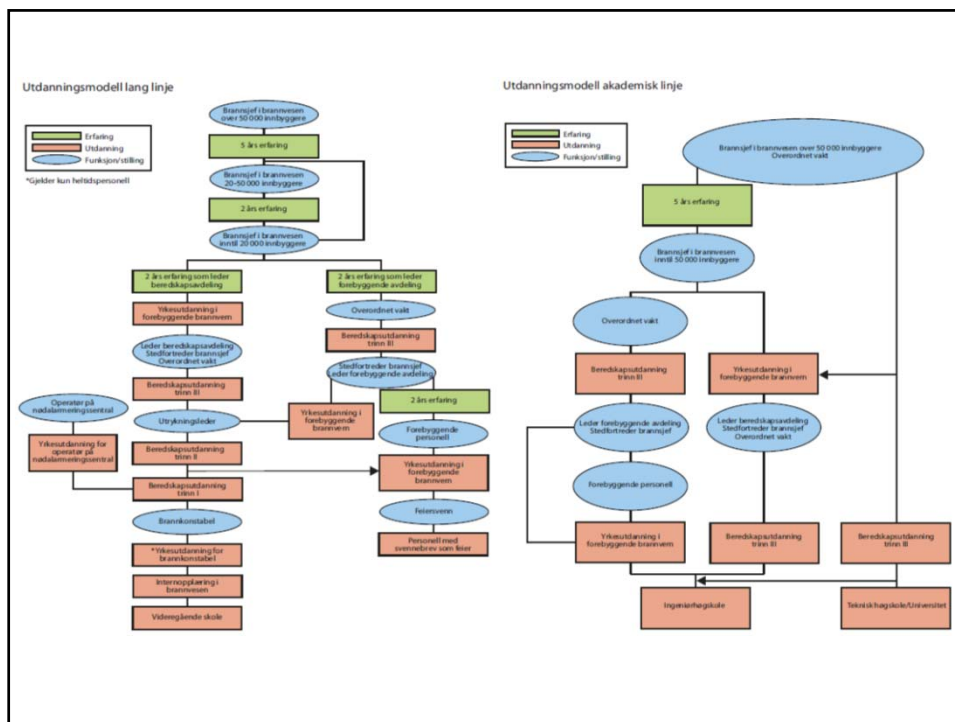
- Dimensjoneringsforskriften stiller krav til at både heltids- og deltidsbrannpersonell skal ha gjennomført yrkesutdanning for brannkonstabel
 - Skal gjennomføres i løpet av en 2-årsperiode
 - Består av:
 - Systematisk teoretisk og praktisk opplæring i brannvesen (internopplæring for brannkonstabler)
 - Nettbasert kurs i brannvern
 - Grunnkurs i regi av Norges brannskole
 - Varighet:
 - Fem uker for deltidsbrannpersonell
 - Åtte uker for heltidsbrannpersonell

Dagens utdanning for ledere

- Dimensjoneringsforskriften stiller krav til lederutdanning for ledere av brannvesen, under følgende betegnelser:
 - Brannsjef
 - Leder for beredskapsavdeling
 - Leder for forebyggende avdeling
 - Overordnet vakt
 - Utrykningsleder
- Tre trinn
 - Beredskapsutdanning 1-3
- To linjer:
 - Lang linje - Gjennomført yrkesutdanningen for brannkonstabel fullt ut
 - Akademisk linje - Ingeniør eller annen relevant brannfaglig høgskoleutdanning

Dagens utdanning for ledere

- Beredskapsutdanning 1
 - Bygger på gjennomført yrkesutdanning som brannkonstabel (heltid eller deltid)
 - Kvalifiserer for:
 - Stilling som utrykningsleder i deltidsbrannvesen, samt opptak på forebyggende kurs, opptak på kurs for operatør på nødalarmsentral, opptak på Beredskapsutdanning trinn 2
 - Varighet seks uker
- Beredskapsutdanning 2
 - Bygger på Beredskapsutdanning trinn 1
 - Kvalifiserer for:
 - Stilling som utrykningsleder i heltidsbrannvesen
 - Varighet seks uker
- Beredskapsutdanning 3
 - Kvalifiserer for:
 - Stilling som brannsjef, brannsjefens stedfortreder, leder av beredskapsavdeling, leder av forebyggende avdeling
 - Forutsetter:
 - gjennomført Beredskapsutdanning trinn 2, eller – ingeniørutdanning eller annen relevant høgskoleutdanning med tillegg av nettbasert kurs i brannvern, eller – svennebrev som feier og gjennomført forebyggende kurs.
 - Varighet fire uker for lang linje, seks uker for akademisk linje

Utfordringer eksisterende utdanningsmodell:

- Dagens utdanning svarer ikke til utfordringene brann- og redningstjenestene står overfor
- Brannvesenet gjenspeiler ikke befolkningen
- Dagens utdanning er «lukket» og vanskelig tilgjengelig
- Personellet brukes i for liten grad i kommunens arbeid med forebygging og beredskap

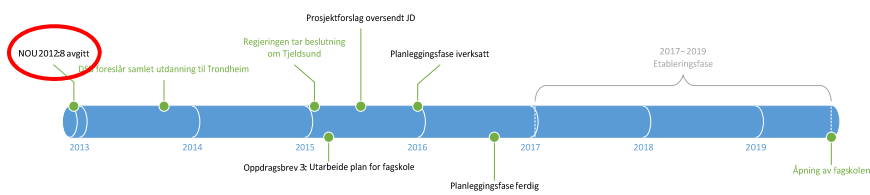
Krav til ny utdanningsmodell:

- Være åpen og offentlig
- Være berettiget til støtte fra Statens lånekasse
- Tilby en samlet generalistutdanning med mulighet for spesialisering
- Sikre fleksibilitet gjennom å være modulbasert
- Stimulere til økt mangfold og rekruttering slik at brannvesenet i større grad gjenspeiler det samfunn etaten skal tjene
- Utdanne studenter som kan gå rett i jobb

Ny utdanning - Historikk og framtid

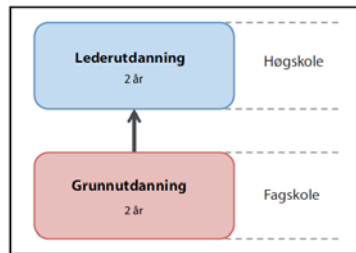

Vurdering av det samlede utdanningsbehovet i brannvesenet, og forslag til mulige utdanningsmodeller som ivaretar utdanningsbehovet for hel og deltidsbrannpersonell.

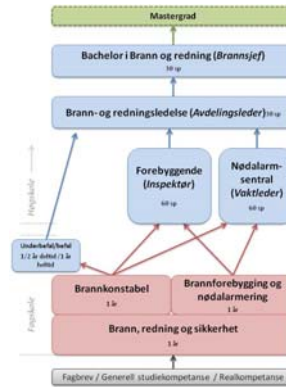
Hovedanbefaling:

- Grunnutdanning på fagskolenivå
- Lederutdanning på høgskole-/universitetsnivå

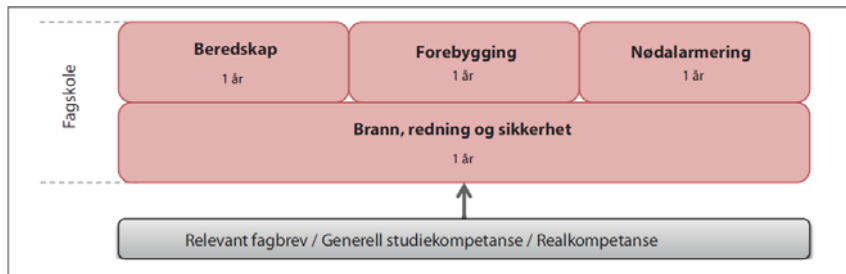

FAGFORBUNDET
www.fagforbundet.no

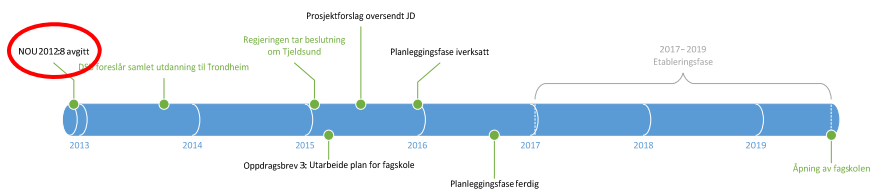
Helhetlig modell:

Anbefalt modell for grunnutdanning

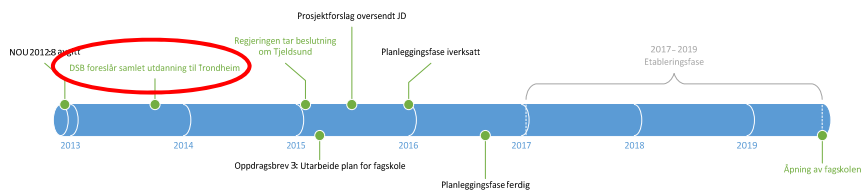

FAGFORBUNDET
www.fagforbundet.no

Forventede langtidseffekter av utdanningsmodellen

- En forsknings- og kunnskapsbasert brannutdanning
- Et jevnere kvalitetsnivå på utdanningen
- Bedre operativ håndteringsevne hos beredskapspersonell
- Høyere faglig nivå hos forebyggende personell
- Mer kompetente operatører på 110-sentraler
- Økt samarbeid og faglig forståelse mellom beredskap og forebygging.
- Bedre beredskapsplanlegging
- Større faglig bredde i kommunalt ROS-arbeid og større involvering av brann- og redningsvesen i kommunal risikovurdering og beredskapsplanlegging
- Styrket evne til samvirke med andre nødetater
- Økt samfunnsikkerhet, redusert sårbarhet og bedre beredskap gjennom styrking av brann- og redningsvesenets kompetanse til planlegging, forebygging, håndtering og læring.

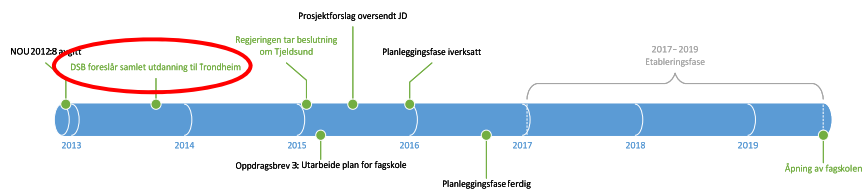

Anbefaling 1

DSB støtter NOU 2012:8 i anbefalingen om en fagskole for fremtidig utdanning innen brann og redning

Hovedargumenter:

- Vanskelig å se hvordan man kan bygge opp sterke fagmiljøer flere steder.
- Studentantallet er lite (160 heltid pr. år). Lite kosteffektivt å spre.
- Dårlige erfaringer fra andre land (Sverige og England) om å spre ansvaret for utdanningen på flere institusjoner.
- Utfordrende å sikre likhet og kvalitet i utdanning dersom den spres

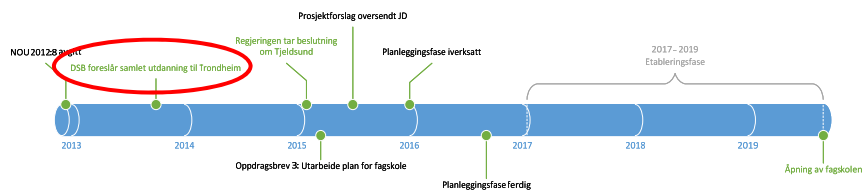

Anbefaling 2

Fagskolens hovedsete lokaliseres til Trondheim

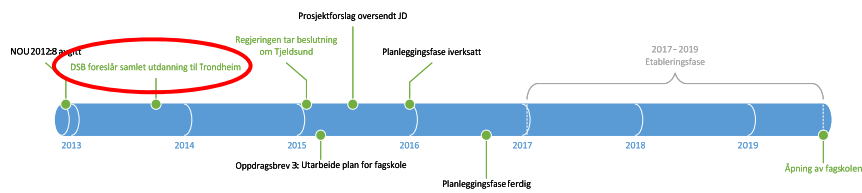
Hovedargumenter:

- Hovedsete for utdanning innenfor en rekke aktuelle fagområder
- Sterkt forsknings- og kompetansemiljø (etterlyst i NOU)
- Uttrykt vilje til samarbeid mellom operativt miljø, forskningsmiljø og etablerte utdanningsmiljøer
- Erfaring i Trondheim brann- og redning med utdanning av både heltid og deltid
- Stort studentermiljø, vil bidra til mangfold og riktig rekruttering
- Sterk kommunal vilje til satsing på brann og redning
- God infrastruktur for studenter (innkvartering, kommunikasjon)

Anbefaling 3

I tillegg til hovedsetet i Trondheim bør deler av opplæringen foregå i henholdsvis Tjeldsund – hovedsakelig det praktiske og Stavern – nødalarmeringsoperatør, samvirke og samhandling

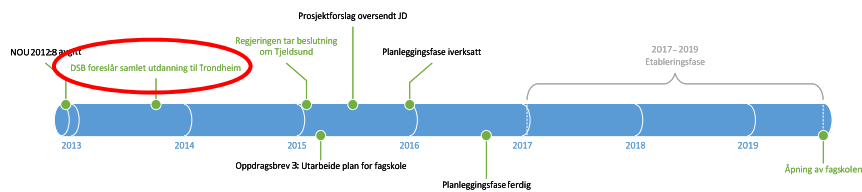

Anbefaling 4

Dagens ordning for deltidsutdanning videreføres, men utvides. Fjernundervisning innføres gradvis.

Hovedargumenter:

- Til sammen et halvt år med studier over en periode på flere år (for å få fagskolepoeng)
- NOUens forslag om fjernundervisning vil ta tid å etablere
- Det foreslåtte omfanget på fjernundervisning for deltid synes å virke for omfattende å innføre som tiltak fra "dag 1"

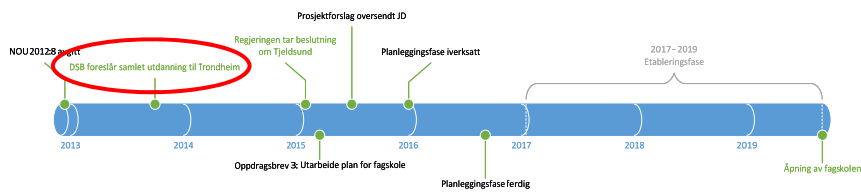

Anbefaling 5

Fagskolen underlegges Justis- og beredskapsdepartementet

Hovedargumenter:

- Utdanningsarenaen er viktig for en utvikling av brann- og redningsvesenet
- Skolene til de andre etatene er også underlagt Justis- og beredskapsdepartementet
- Dagens system er at fagskolene er Fylkeskommunale

Anbefaling 6

Fagskolen underlegges Justis- og beredskapsdepartementet

Hovedargumenter:

- Utdanningsarenaen er viktig for en utvikling av brann- og redningsvesenet
- Skolene til de andre etatene er også underlagt Justis- og beredskapsdepartementet
- Dagens system er at fagskolene er Fylkeskommunale

13.februar 2015 - Beslutning om lokalisering av fagskolen

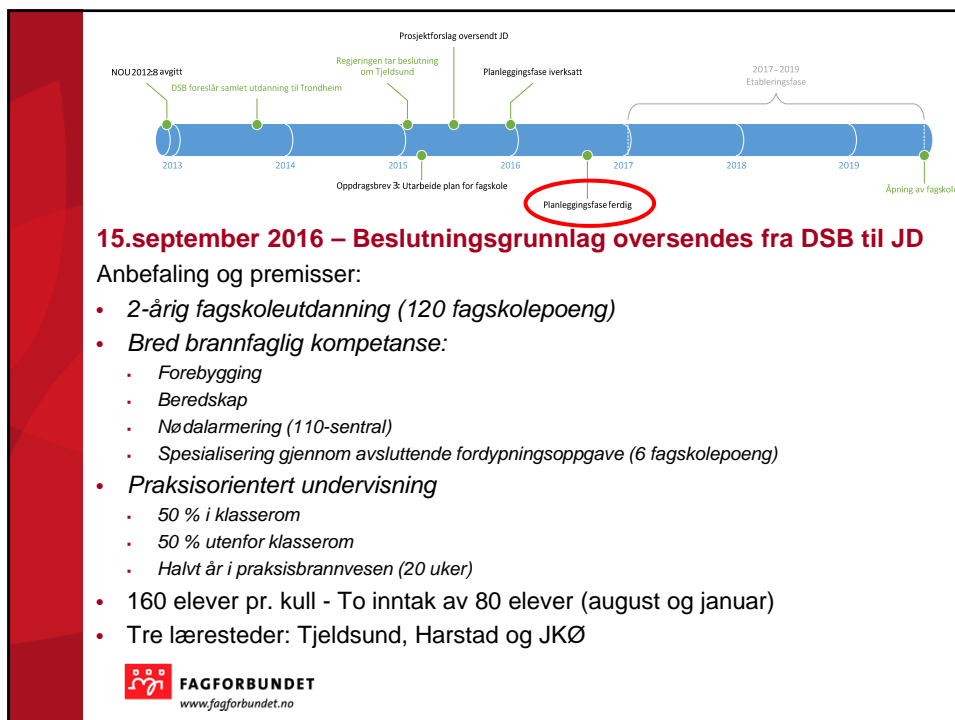
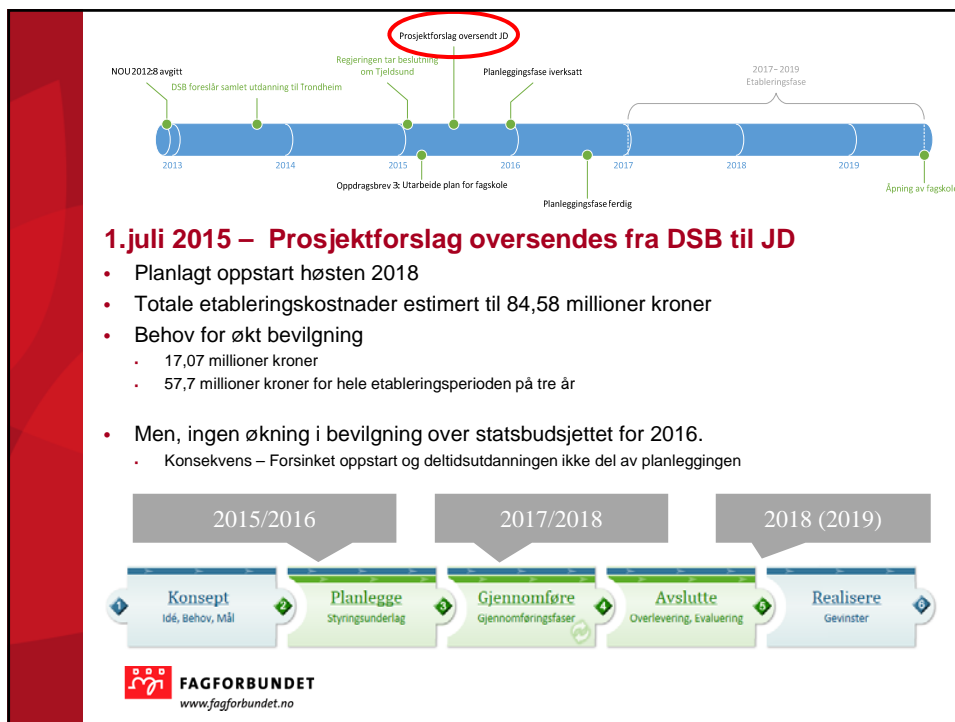
Legger ny fagskole til Tjeldsund

Regjeringen besluttet i dag at fagskolen for utdanning av brann- og redningspersonell legges til Norges Brannskole i Tjeldsund i Nordland.

Norges Brannskole i Tjeldsund
FOTO: BILLY JACOBSEN / NTB 2009

Endring i struktur

Spesialisering, etterutdanning i eget brann- og redningsvesen			
4. semester	Spesialiseringoppdage/fordypning	5	Våghrt
	Forebygging, beredskap, nødalarming og generell samfunnsikkerhet	14	Tjeldsund/Harstad
3. semester	Praksisperiode Praktisk fagopplæring klasse C og 180 kurs	20	Brann- og redningsvesen, 110-sentral
2. semester	Ferdighetstrening og teori Forebygging, nødalarming, beredskap og generell samfunnsikkerhet	20	Tjeldsund/Harstad
1. semester	Forebygging, nødalarming, beredskap og generell samfunnsikkerhet 3 uker praksis IKØ Teorikurs IKØ – 40 timer	12	Tjeldsund/Harstad/IKØ
	Grunnkurs brannfaglige emner inkludert praktisk undervisning	8	Tjeldsund/Harstad
Opptakskrav Fagbrev/ generell studiekompetanse/ realkompetanse, plettfri vandel, førerkort klasse B, intervju, medisinske og fysiske krav		uker	Lærested

Regulering av utdanningen

DSB anbefaler at dimensjoneringsforskriftens kapittel 7 endres og at det stilles krav til fagskoleutdanning for tilsetning som brannkonstabel i et brann- og redningsvesen.

- Utdanning bør være det sentrale kvalifiserende element
- Tilsvarende krav som andre yrker innen samfunnsikkerhet og beredskap (politi, fengsel)
- Ikke innskjerpende ifht i dag, men en systemendring

Regulering av utdanningen

DSB anbefaler en regulering av hovedprinsippene om skolens organisasjon, oppgaver og virksomhet i brann- og eksplosjonsvernloven.

- Fagskolen vil stå i en særstilling ved å være underlagt staten, mens de andre offentlige fagskolene er underlagt fylkeskommunene.
- Utdanningen krever et samarbeid mellom stat og kommune – dette bør reguleres
- Lovforankring vil være i overensstemmelse med krav i fagskoleloven
- Sikre rettslig forankring av skolens virksomhet

Risiko med høy konsekvens

Risiko	Konsekvens	Tiltak
Manglende finansiering	Prosjektet termineres/ replanlegges	Utenfor prosjektets kontroll
Store avvik for driften av fagskolen	Utdanningsmodellen kan ikke gjennomføres	Jevnlig kvalitetssikring av kalkyler
Manglende gjennomføringsevne i prosjektet	Prosjektet og DSB mister troverdighet Kan miste ressurser	Sikre god eierstyring og prosjektledelse
Manglende kompetanse/kapasitet i prosjektet	Prosjektet og DSB mister troverdighet	Bred og riktig rekruttering til prosjektorganisasjonen

